

Kollektivtrafik –mål för regionala resor, enligt beslut i Regionutvecklingsnämnden 2005-04-19

Bakgrund

Med det nya aktieägaravtalet satte ägarna upp sju övergripande mål. Målen är generella och gäller all trafik som Västtrafik bedriver. Lokala och regionala resor redovisas i ett sammanhang. Målen är svåra att mäta och följa upp. Det finns ett behov av att precisera de övergripande målen till att gälla regionala respektive lokala resor.

Västra Götalandsregionen arbetar för regional utveckling och hållbar tillväxt. Kollektivtrafiken spelar en avgörande roll för att öka människors rörlighet och skapa större arbetsmarknader på ett långsiktigt hållbart sätt. Regionförstoring genom minskade restider stärker tillväxten och gör det möjligt för fler att bidra till och få del av den ekonomiska utvecklingen. Tillgängligheten till viktiga målpunkter som utbildning och arbete, men också för fritid och serviceresor, ökar med en bra kollektivtrafik. Målsättningen är att alla grupper i samhället ska kunna utnyttja kollektivtrafiken.

Denna PM är en beskrivning av preciserade mål för regionala resor som ett tillägg till de övergripande målen.

Regionala resor

Definitionen av regional resa är enligt aktieägaravtalet en kollektivresa som passerar minst en kommungräns.

De regionala resorna har väldigt olika karaktär. Det kan handla om en resa som är mer kortväga och lokal till sin natur som t.ex. en spårvagnsresa mellan Mölndal och Göteborg. Men en regional resa kan också vara mer långväga, exempelvis en tågresor mellan Åmål och Trollhättan. I Västra Götaland utförs det i Västtrafiks regi ungefär 500.000 kollektivtrafikresor en normal vardag. Omkring 100.000 av dessa resor är regionala – passerar minst en kommungräns. Av de regionala resorna är huvuddelen kortväga. De långväga resorna är få till antalet men står för en relativt stor del av det trafikarbete som utförs i kollektivtrafiken.

Mellan kommuner där det förekommer stor arbetspendling är kollektivtrafiken relativt väl utbyggd. Det är viktigt att vårda och utveckla de kortväga regionala resmöjligheterna samt vid behov även effektivisera dessa. Det är i första hand de mer långväga resmöjligheterna som kan skapa nya möjligheter att arbetspendla eller söka utbildning på annan ort än vad som finns idag. En satsning på den typen av resor kan ge en fortsatt regionförstoring och i förlängningen bättre förutsättningar för tillväxt. De långväga resmöjligheterna är ofta mer komplexa och har fler intressenter än de kortväga.

Definition av långväga regionala resor:

- ? Resor som går över minst två kommungränser och angör en utpekad målort samt resor över regiongränsen.

Definition målort: Tätorter i Västra Götaland som har fler än 15 000 invånare och har fler än 6 000 arbetstillfällen.

Det handlar om orterna Göteborg, Mölndal, Borås, Kinna/Skene, Falköping, Skövde, Mariestad, Lidköping, Vänersborg, Trollhättan, Uddevalla, Kungälv och Alingsås.

Därutöver tillkommer Göteborg-Landvetter flygplats och Herrljunga i egenskap av viktiga transportnoder för byte till nationella och internationella resor. Dessutom är några orter utanför regionen utpekade som har betydelse för arbets- och studiemöjligheter: Halden, Karlstad, Örebro, Jönköping och Varberg.

Mål för regionala resor

- ? Regionala kollektivtrafikresor ska ge god tillgänglighet till i första hand arbete och utbildning
- ? Västtrafik ska beakta både kort- och långväga resbehov i utbudsplaneringen.

Mål för långväga regionala resor

- ? Utbudet av kollektivtrafik ska främja regionförstoring
- ? Resan ska karaktäriseras av snabbhet och vara konkurrenskraftig gentemot bilen. Det ska finnas ett basutbud när det gäller antalet turer.
 - ✍ Restiden med buss bör vara högst 30 % längre jämfört med motsvarande resa med bil.
 - ✍ Restiden med tåg bör vara minst 20 % kortare jämfört med motsvarande resa med bil.
 - ✍ Utbudet bör vara minst 6 dubbelturer per dag.
 - ✍ Byten bör undvikas i så hög utsträckning som möjligt. Turerna ska passa de viktigaste arbets- och utbildningstiderna.
- ? Resan ska gå till eller via någon av målorterna enligt ovan

Mål för kortväga regionala resor

- ? Trafiken ska vara marknadsanpassad
- ? Utbudet bör vara minst 6 dubbelturer per dag
- ? Utbudet ska möjliggöra en hög andel direktresor
- ? Vid eventuell diskussion om ett utökad utbud över 6 dubbelturer per dag bör kostnadstäckningsgraden vara minst 40 %

Uppföljning

De regionala resorna ska vara ett av Västtrafiks underlag när verksamhetsplanen utformas. Regionutvecklingssekretariatet kommer att utgå från målen för de regionala resorna för analys och uppföljning samt som underlag för förslag till ändringar av trafikutbudet och prövning av nya relationer.

Uppföljning sker med följande nyckeltal:

- ? Resandeutveckling och ekonomi
- ? Utbud
- ? Restid och restidskvot (gäller enbart de långväga regionala resorna)

Möjligheterna att uppnå de operativa målen beror bl a av Västtrafiks årliga budgetram och resandeunderlaget.